

Utlåtande 2003:97 RIV (Dnr 322-55/2003)

Flexibel skolstart

Skrivelse av Mikael Söderlund (m)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda de frågor som belyses i utlåtandet och återkomma med en rapport till kommunfullmäktige.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ansöka hos regeringen om att Stockholm skall ges möjlighet till att genomföra försöksverksamhet med flexibel skolstart för en av Stockholms stadsdelsnämnder.
3. Skrivelsen av Mikael Söderlund (m) anses besvarad.

Föredragande borgarrådet Erik Nilsson anför följande.

Ärendet

Mikael Söderlund (m) har i en skrivelse till kommunstyrelsen, *bilaga 2*, föreslagit att kommunfullmäktige skall initiera ett försök i en stadsdel med intagning av elever både vid höst- och vårterminens början samt att de enskilda skolor i Stockholms stad som önskar skall få erbjuda sina elever en flexibel skolstart, vilket innebär att skolan har intagning både vid höst- och vårterminens början.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret är principiellt positiv till införande av försöksverksamhet med flexibel skolstart där barnet tillåts börja i förskoleklass eller i grundskolan vid annan tidpunkt än vid höstterminens början och föreslår att en ansökan om försöksverksamhet i en stadsdelsnämnd inges till regeringen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd är principiellt positiv till försöksverksamhet med flexibel skolstart där eleven tillåts börja i förskoleklass eller år 1 i grundskolan vid annan tidpunkt än vid höstterminens början.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd anser att den försöksverksamhet som pågår i andra kommuner ska tas tillvara inför ett beslut om att pröva skolstart vid två tillfällen också i Stockholm. Nämnden föreslår att Stockholm bör avvakta med ett beslut om flexibel skolstart.

Älvsjö stadsdelsnämnd har inget att invända mot att friskolorna eller någon annan stadsdel i staden har försök med intagning av elever både vid höst- och vårterminens början. Älvsjö stadsdelsnämnd vill dock avvakta resultatet av ett sådant försök.

Utbildningsnämnden delar uppfattningen att flexibel skolstart med intagning både vid höst- och vårterminens början skulle kunna innebära fördelar i flera avseenden för såväl den enskilde eleven som för kommunens skolorganisation. En förutsättning för att detta skall fungera är att också gymnasieskolan på sikt anpassas så att gymnasiekurser kan erbjudas på ett flexibelt sätt när grundskolans kurser är avklarade.

Mina synpunkter

En flexibel skolstart ligger i linje med läroplanens betoning av anpassning till varje elevs förutsättningar och behov och skulle kunna innebära en ökad möjlighet att anpassa undervisningen utifrån elevens mognadsnivå. Förändringsarbete i skolan bör ha fokus på att nå högsta måluppfyllelse när det gäller barnets utveckling och lärande samt barnens välbefinnande. Kanske kan en mer flexibel skolstart leda till en bättre måluppfyllelse och jag tycker därför att det vore intressant att prova det.

Idag startar merparten av eleverna i skolan höstterminen det kalenderår som de fyller sju år. Mellan eleverna i en klass kan det skilja nästan ett år i ålder. För en del av eleverna skulle ytterligare ett halvår i förskoleklass vara positivt. Om man har flexibel skolstart tror jag att skolstarten skulle kunna ske från vårterminen det kalenderår som eleven fyller sju år till vårterminen det kalenderår eleven fyller åtta år.

Givetvis kan vårdnadshavaren utöver det begära skolstart enligt de paragrafer som anges i skollagen. Det vill säga att om en vårdnadshavare begär det, får barn starta i skolan redan höstterminen det kalenderår barnet fyller sex år (skollagen 3 kap 7 §). Om det finns särskilda skäl kan hemkommunen, på begäran av vårdnadshavaren, besluta att barnet först skall starta höstterminen det kalenderår barnet fyller åtta år (skollagen 3 kap. 8 §).

Jag tror att det vid flexibel skolstart är önskvärt att det på en skola startar till exempel två klasser i år 1 på hösten och två klasser på våren. Jag tror att det ger mer stabilitet i gruppen än att elever skall slussas in i redan befintliga klasser.

Innan staden bestämmer sig för att genomföra försöksverksamhet med flexibel skolstart finns det ett antal frågetecken som bör belysas.

- Hur bör ett system med flexibel skolstart se ut? Skall eleverna slussas successivt in i klasserna eller starta i olika klasser beroende på vår- eller höstterminsstart? Mellan vilka åldersintervaller är det lämpligt med flexibel skolstart?
- Hur kan man hantera de elever som startar på vårterminen och under sin skoltid flyttar ifrån stadsdelen och skall börja skolan i en annan stadsdel/ort?
- När elever som startat på vårterminen går ur grundskolan, blir deras möjligheter att välja utbildningsprogram på gymnasieskolan begränsade och hur skulle i så fall det kunna lösas?

För att vinna tid i att kunna genomföra en försöksverksamhet med flexibel skolstart bör staden redan nu ansöka om att få genomföra försöksverksamheten. Staden bör också undersöka om det finns någon stadsdelsnämnd som vill ingå i försöksverksamheten.

Ett slutgiltigt beslut om staden skall genomföra försöksverksamheten skall tas i kommunfullmäktige efter det att ovan nämnda frågor är belysta.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) enligt följande.

Det är glädjande att föredragande borgarråd ansluter sig till förslaget från moderaterna om en flexibel skolstart bättre anpassad efter varje elevs unika förutsättningar och behov. Det är nu viktigt att staden så snart som möjligt uppvaktar regeringen om försöksverksamhet med vårintagning.

Vidare bör stadens eget förberedelsearbete inriktas på att de första eleverna ska kunna erbjudas möjlighet att inleda sin skolgång redan till våren 2004.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda de frågor som belyses i utlåtandet och återkomma med en rapport till kommunfullmäktige.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ansöka hos regeringen om att Stockholm skall ges möjlighet till att genomföra försöksverksamhet med flexibel skolstart för en av Stockholms stadsdelsnämnder.
3. Skrivelsen av Mikael Söderlund (m) anses besvarad.

Stockholm den 24 september 2003

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Erik Nilsson

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin, Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande.

Kristdemokraterna har länge förespråkat en flexibel skolstart. Det är därför oerhört glädjande att staden ställer sig bakom förslaget om försöksverksamhet med flexibel skolstart. För att komma igång med flexibel skolgång så snart som möjligt är det viktigt att Stockholms stad snarast ansöker hos regeringen om försöksverksamhet med vårintagning. Vidare bör förberedelser vidtas så att de första eleverna kan erbjudas möjlighet att inleda sin skolgång redan till våren 2004. Staden bör även utreda möjligheten att ytterligare anpassa skolstarten till den enskilde eleven och till exempel erbjuda sexåringar att börja i förskoleklass den dag de fyller sex år.

ÄRENDET

Mikael Söderlund (m) har i en skrivelse till kommunstyrelsen, *bilaga 2*, föreslagit att kommunfullmäktige skall initiera ett försök i en stadsdel med intagning av elever både vid höst- och vårterminens början samt att de enskilda skolor i Stockholms stad som önskar skall få erbjuda sina elever en flexibel skolstart, vilket innebär att skolan har intagning både vid höst- och vårterminens början.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd, Älvsjö stadsdelsnämnd och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2003 har i huvudsak följande lydelse.

I skollagens 3 kap. § 7 regleras att skolplikten inträder höstterminen då barnet fyller sju år eller om särskilda skäl föreligger kan kommunen på begäran av vårdnadshavare besluta att barnet skall fullgöra sin skolplikt först höstterminen det kalenderåret då barnet fyller åtta år. Av kap. 3 § 8 framgår att vårdnadshavare även kan begära att barnet redan höstterminen kalenderåret barnet fyller sex år skall jämföras med skolpliktiga barn. Dessa bestämmelser ger redan en viss flexibilitet i skolstarten. I förslaget till ny skollag, "Skollag för likvärdighet och kvalitet", som skolkommittén har arbetat fram och som nu är ute på remiss har inte bestämmelserna och skrivningen om skolplikt och skolstart ändrats i förhållande till nu gällande skollag.

Under en följd av år har ett antal reformer genomförts inom grundskolan som på olika sätt bidragit till att öka valfriheten och flexibiliteten. Exempel på detta är avveckling av stadieindelningen samt försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan, vilken ger nya möjligheter till flexibla lösningar utan bindande tidsstrukturer.

Stadsledningskontoret är principiellt positiv till införande av försöksverksamhet med flexibel skolstart där barnet tillåts börja i förskoleklass eller i grundskolan vid annan tidpunkt än vid höstterminens början. Detta bör ligga i linje med läroplanens intentioner att undervisningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Det skulle även öka möjligheten att bättre anpassa undervisningen efter barnets mognadsnivå.

En förutsättning för försöksverksamhet med flexibel skolplikt och skolstart i Stockholms stad är att regeringen ger dispens från skollagens bestämmelser om skolplikt och skolstart. Några kommuner i landet har sökt, eller är på väg att söka, dispenser hos regeringen för att starta en försöksverksamhet med flexibel skolstart i

ser hos regeringen för att starta en försöksverksamhet med flexibel skolstart i förskoleklass och grundskola. Några konkreta erfarenheter av dessa verksamheter finns ännu inte för att dra slutsatser ifrån. Försöksverksamhet i staden, samt pågående försöksverksamheter i landet, kommer att påvisa positiva som negativa konsekvenser av ett införande. Ett införande i staden kommer inte bara att påverka grundskolornas verksamhet och organisation utan även förskoleverksamhetens.

Stadsledningskontoret föreslår att en ansökan om en försöksverksamhet i en stadsdelsnämnd med vårintagning inges till regeringen. Om dispens erhålles från regeringen till ett försök med vårintagning anser stadsledningskontoret att detta kan prövas i en stadsdelsnämnd som anmäler sitt intresse och har förutsättningar i övrigt för en sådan försöksverksamhet.

En förutsättning för ett eventuellt införande av försöksverksamhet med flexibel skolstart får inte medföra merkostnader för staden.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslöt den 22 april 2003 att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över skrivelsen.

Särskilt uttalande gjordes av *Ann-Katrin Åslund m fl (fp)*, *Tomi Liljeqvist m fl (m)* och *Uno Gustin (kd)*, *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 april 2003 har i huvudsak följande lydelse.

För att skolan på bästa sätt skall kunna fullgöra sitt uppdrag måste det pågå en ständig process där lagar, bestämmelser och arbetssätt omprövas i takt med att nya kunskaper och erfarenheter kommer till och omvärlden förändras. Förslaget till en ny skollag är ett aktuellt exempel på detta. Med dagens starka strävan att se barnets väg genom förskola och skola i ett helhetsperspektiv, och som en del i det livslånga lärandet, är det konsekvent att också söka den mest lämpliga tidpunkten för varje elevs skolstart. Den flexibilitet som redan nu finns, och som möjliggör skolstart vid 6, 7 och 8 års ålder, skulle därmed också kunna omfatta när på året barnet skall börja sin skolgång.

Vi är principiellt positiva till försöksverksamhet med flexibel skolstart där eleven tillåts börja i förskoleklass eller år 1 i grundskolan vid annan tidpunkt än vid höstterminens början. Vi ser också gärna att någon stadsdel eller enstaka skolor i Stockholm deltar i ett sådant försök. Dock är vi i Spånga-Tensta för närvarande inte beredda att medverka, utan vill avvakta resultaten från de försök som redan inletts eller kommer att inledas. Från förskolechefer, rektorer och fackliga representanter har ett antal synpunkter framförts som sammantaget innebär tveksamhet inför att nu delta i en försöksverksamhet.

Viss oro har uttryckts för att intagning vid olika tidpunkter under läsåret skall störa uppbyggnaden av och arbetet i en ny grupp. Särskilt har man då nämnt de skolor där omsättningen av barn är relativt hög. Man nämner vidare förskolor som är organiserade i åldersgrupper, där arbetsåret för femåringarna skulle bli halverat vid en

de i åldersgrupper, där arbetsåret för femåringarna skulle bli halverat vid en vårterminsintagning, och därmed svårt att göra pedagogiskt meningsfullt. Några säger sig inte se behovet av att ändra tidpunkt för skolstart utan menar att satsningar i stället skall göras på att utveckla samarbetet mellan förskola och skola. Som en fördel med vårterminsstart nämns dock de möjligheter detta skulle innebära att erbjuda förskoleplatser vid annan tidpunkt än höstterminsstarten.

Avslutningsvis vill vi understryka att ledstjärnan för allt förändringsarbete måste vara att nå högsta möjliga måluppfyllelse när det gäller barnets utveckling och lärande. Det är därför angeläget att det nu prövas om en mer flexibel skolstart också leder till en bättre måluppfyllelse. I Partille kommun avser man att koppla in forskare som följer projektet, vilket blir av stort värde för vilka slutsatser som kommer att kunna dras. Vi ser därför med intresse fram emot kommande resultat för att utifrån dessa kunna ta ställning till om de nuvarande formerna för skolstart bör ändras.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd beslöt den 24 april 2003 att överlämna förvaltningens tjänstutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av *Torbjörn Andring* (kd), *Sofia Arkelsten m fl* (m) och *Per Hommerberg m fl* (fp), bilaga 1.

Maria-Gamla stans stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 april 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Läsåret och skolans start regleras i skollag och grundskoleförordning.

Skolstart vid sju år, möjligt vid åtta år eller vid sex år

”Skolplikten inträder höstterminen det kalenderår då barnet fyller sju år. Om det finns särskilda skäl, får hemkommunen på begäran av ett barns vårdnadshavare besluta att barnet ska börja fullgöra sin skolplikt först höstterminen det kalenderår då barnet fyller åtta år”, Skollagen 3 kap. 7 §. Vidare ”om ett barns vårdnadshavare begär det, ska barnet redan höstterminen det kalenderår det fyller sex år jämsställas med skolpliktiga barn i fråga om rätten att börja skolan”, Skollagen 3 kap. 8 §.

Förskoleklass

”För barn som är bosatta i Sverige skall den kommun där barnet stadigvarande vistas anvisa plats i förskoleklassen från och med höstterminen det år då barnet fyller sex år till dess att barnet ska börja fullföra sin skolplikt. Barn får tas emot i förskoleklass före höstterminen det år då barnet fyller sex år”, Skollagen 2 b kap. 2 §.

Skolpliktens upphörande

Skollagen 3 kap. 10 § berör skolpliktens upphörande. Skolplikten upphör vid utgången av vårterminen det kalenderår då barnet fyller 16 år. Om barnet dessförinnan tillfredsställande slutfört högsta årskursen i grundskolan upphör därmed skolplikten.

ställande slutfört högsta årskursen i grundskolan upphör därmed skolplikten. Skolplikten upphör också, om barnet vid särskild prövning visar att det har motsvarande kunskaper.

Rätt att fullfölja grundskola två år efter det att skolplikten upphört

I Skollagen 4 kap. 10 § står det "Om en elev i grundskolan inte tillfredsställande har slutfört sista årskursen när skolplikten upphör men bedöms ha förmåga att fullfölja utbildningen, skall eleven beredas tillfälle att göra detta under högst två år efter det att skolplikten upphörde."

Regler för terminstider

Terminstider regleras i grundskoleförordningen 4 kap. 1 § "läsåret skall börja i augusti och sluta i juni samt ha minst 178 skoldagar och minst 12 lovdagar". I Skollagen 4 kap. 3 § står "Grundskolan ska ha nio årskurser. Utbildningen i varje årskurs ska bedrivas under ett läsår. Varje läsår ska delas upp på en hösttermin och en vårtermin".

Läroplanen

Läroplanen (Lpo94) betonar att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov och skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen.

Läroplanen anger ett individuellt perspektiv med särskilt ansvar för att varje enskilt barn ska ges möjlighet att utvecklas efter sina egna förutsättningar.

Försök i andra kommuner med möjligheten att börja förskoleklass och grundskola vid annan tidpunkt än höstterminens start.

Skollagen medger ett individuellt perspektiv på skolstarten och skolpliktens upphörande. Däremot säger lagen att barn ska skrivas in på hösten.

Kommunförbundet har ett nätverk av kommuner i landet, vilka driver frågan om större flexibilitet i utbildningssystemet. De förbereder en ansökan till Utbildningsdepartementet om att få bedriva en försöksverksamhet med möjlighet att börja förskoleklass och grundskola vid annan tidpunkt än höstterminens start.

I Sollentuna kommun pågår sedan januari 2003 ett försök med både vår- och höstintag. Efter kontakt med kommunen har förvaltningen uppfattat att endast några få barn har valt detta alternativ.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det i skrivelsen framförda förslaget är något som också förvaltningen ser som en viktig fråga. Eftersom varje barn ska ha rätt att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar är skolans uppdrag gentemot barnet redan i dag individualiserat. Läroplanen och kursplanerna ger lärare och skollädares stor frihet att planera och lägga upp undervisningen så att eleverna får möjlighet att nå målen. Enligt lagen ska

en så att eleverna får möjlighet att nå målen. Enligt lagen ska barnen skivas in på hösten. Lagen ger således inte möjlighet till skolstart vid annan tidpunkt på året.

Förvaltningen anser att Stockholms stad bör avvakta utfallet av de ovan redovisade försöksverksamheterna, för att därefter ta ställning till om det är något som även kan införas i stadens skolor.

Förvaltningen har inhämtat synpunkter från stadsdelens rektorer och förskolechefer. Förskolecheferna är överlag positiva till både vår- och höstintag till förskoleklass. Bland annat ser de att fler förskoleplatser i så fall kommer att kunna erbjudas inför våren, vilket ökar möjligheten att uppfylla barnomsorgsgarantin, då efterfrågan av platser vid årsskiftet normalt är stor och få platser finns tillgängliga. Med nuvarande system blir flest platser tillgängliga i augusti när förskoleklasserna börjar. Pedagogerna får en jämnare arbetsbelastning, då inskolningen kan ske vid två tillfällen. För barnen kan inskolningen i förskolan bli lugnare. En farhåga som förskolecheferna ger uttryck för är att kontinuiteten i gruppen kan bli lidande, då det blir byten av barn i gruppen vid flera tidpunkter under året. Rektorerne är mer skeptiska till förslaget. De ser främst organisatoriska svårigheter med att ha intag av elever vid annan tidpunkt än höstterminens start.

Förvaltningen föreslår att den försöksverksamhet som pågår i andra kommuner ska tas tillvara inför ett beslut om att pröva skolstart vid två tillfällen också i Stockholm. Förvaltningen föreslår alltså att Stockholm bör avvakta med ett beslut om flexibel skolstart. För enskilda elever kan en individuellt anpassad flexibel skolstart erbjudas genom att barn kan övergå från förskoleklass till år ett på våren.

Älvsjö stadsdelsnämnd beslöt den 24 april 2003 att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av *Olle Andretzky m fl* (m) och *Jan Bressler m fl* (fp), bilaga 1.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 april 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i att det är viktigt för varje enskild elevs trivsel och utveckling i skolan att eleven får utvecklas i sin egen takt samt att målet är att ingen elev ska lämna skolan utan godkända betyg i basämnena.

I skolans läroplan (Lpo 94) kapitel 2 Mål och riktlinjer beskrivs följande under rubriken Kunskaper;

Läraren ska

- ? utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande
- ? stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever med särskilda behov

? organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga och successivt få fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar.

I Stockholms grundskolor börjar så gott som alla barn i förskoleklass på hösten det år de fyller 6 år och skolår 1 hösten därpå. Undervisningen tar redan idag hänsyn till det enskilda barnets behov enligt läroplanens riktlinjer. För att tillgodose detta har varje elev en egen utvecklingsplan, innehållande både kunskapsdel och social utvecklingsdel. Utvecklingsplanen utarbetas vid utvecklingssamtalet i samarbete mellan personal, vårdnadshavare och elev. Den utvärderas och omarbetas vid minst två tillfällen per läsår. Dessutom har vårdnadshavare som så önskar möjlighet att begära skriftlig information utöver utvecklingsplanen.

För de elever som riskerar att inte nå målen upprättas ett särskilt åtgärdsprogram. Detta gäller om eleven också har behov på annat sätt i skolan. Skolans elevvårdsteam konsulteras för lämpliga åtgärder.

Skolverksamhetens uppdrag är att utgå från varje elevs utveckling och möjligheter. Tillsammans med elevens egen utvecklingsplan bedömer förvaltningen att varje enskild elev garanteras såväl social som kunskapsmässig.

En flexibel skolstart med början höst- respektive vårtermin kan dock medföra merkostnader.

Förvaltningen har dock inget att invända mot att friskolorna eller någon annan stadsdel i staden har försök med intagning av elever både vid höst- och vårterminens början. Älvsjö stadsdelsförvaltning vill dock avvakta resultatet av ett sådant försök.

Utbildningsnämnden beslöt den 24 april 2003 att överlämna förvaltningens tjänstutlåtande som yttrande till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av *Jan Björklund m fl* (fp), *Yvonne Fernell-Ingelström m fl* (m) och *Jonas Vikman* (kd), bilaga 1.

Särskilt uttalande gjordes av *Erik Nilsson m fl* (s), *Inger Stark* (v) och *Emilia Hagman* (mp), bilaga 1.

Utbildningsförvaltningens tjänstutlåtande daterat den 17 mars 2003 har i huvudsak följande lydelse.

I skollagens 3 kap. 7 § regleras skolplikten och skolstarten enligt följande; ”Skolplikten inträder höstterminen det kalenderår då barnet fyller sju år” . Vidare regleras i paragrafen att skolstart kan ske vid sex års ålder eller vid åtta års ålder på begäran av vårdnadshavaren. En förutsättning för en försöksverksamhet som föreslås i skrivelsen är därför att regeringen ger dispens från skollagens bestämmelse om skolplikt och skolstart. I det förslag till ny skollag, ”Skollag för likvärdighet och kvalitet”, som skolkommittén har arbetat fram och som nu är ute på remiss, har inte

som skolkommittén har arbetat fram och som nu är ute på remiss, har inte heller bestämmelsen om skolplikt och skolstart ändrats.

Utbildningsförvaltningen delar uppfattningen att flexibel skolstart med intagning både vid höst- och vårterminens början skulle kunna innebära fördelar i flera avseenden för såväl den enskilde eleven som för kommunens skolorganisation. En flexibel skolstart ligger i linje med läroplanens betoning av anpassning till varje elevs förutsättningar och behov och skulle kunna innebära en ökad möjlighet att anpassa undervisningen utifrån elevens mognadsnivå. Det kan skapa mer tid för elevens lärande och ge ökad möjlighet att läsa kortare eller längre tid vid grundskolan.

En flexibel skolstart innebär också i förlängningen att grundskolan kan avslutas både på höst- och vårterminen. Detta får konsekvenser för elevernas fortsatta skolgång. En förutsättning för att detta skall fungera är därför att också gymnasieskolan på sikt anpassas så att gymnasiekurser kan erbjudas på ett flexibelt sätt när grundskolans kurser är avklarade.

En naturlig konsekvens av flexibel skolstart bör också vara att intagning till förskoleklass genomförs både höst och vår. På så sätt kan förskolan avlastas och fler förskoleplatser frigöras och erbjudas till våren.

Utbildningsförvaltningen föreslår därför att en ansökan om en försöksverksamhet i en stadsdel med vårintagning inges till regeringen. Om dispens erhålles från regeringen till ett försök med vårintagning anser utbildningsförvaltningen att detta kan prövas i en stadsdel som anmäler intresse och har förutsättningar i övrigt för en sådan försöksverksamhet.

RESERVATIONER M M

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Ann-Katrin Åslund m fl (fp), Tomi Liljeqvist m fl (m) och Uno Gustin (kd), är enligt följande.

Förvaltningen understryker i sitt yttrande måluppfyllelsen när det gäller barnets utveckling och lärande. Förvaltningen påpekar även att det är angeläget att det nu prövas om en mer flexibel skolstart också leder till en bättre måluppfyllelse, men kommer fram till att försök med flexibel skolstart ska ske någon annanstans än i Spånga-Tensta. Vi anser att den slutsatsen är olycklig för skolans utveckling i vårt område. Våra skolor har redan nu erfarenhet av att nya elever anländer även under pågående läsår. Inflyttningen till Spånga-Tensta är drygt 3000 personer per år.

Vi anser att någon eller några skolor i Spånga-Tensta borde delta i försöket med flexibel skolstart. Spånga-Tensta kan bidra med värdefulla aspekter om nyttan av flexibel skolstart för nyanlända elever.

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Torbjörn Andring (kd), Sofia Arkelsten m fl (m) och Per Hommerberg m fl (fp), till förmån för eget förslag enligt följande.

Vi anser att nämnden skulle besluta

Maria-Gamla stans stadsdelsnämnd anser att Stockholms stad bör söka dispens för försök med flexibel skolstart.

Därutöver anför:

Flexibel skolstart är givetvis ett steg i rätt riktning mot att anpassa skolans verksamhet till elevernas olika förutsättningar. Det är därför viktigt att vi ställer oss bakom förslaget om försöksverksamhet med flexibel skolstart. Stockholms stad bör snarast ansöka hos regeringen om försöksverksamhet med vårintagning.

Vidare bör förberedelser vidtas så att de första eleverna kan erbjudas möjlighet att inleda sin skolgång redan till våren 2004.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Olle Andretzky m fl (m) och Jan Bressler m fl (fp) är enligt följande.

Vi är positiva till motionärens tankegångar och skulle gärna se att flexibel skolstart infördes på försök i Älvsjö.

Utbildningsnämnden

Reservation av Jan Björklund m fl (fp), Yvonne Fernell-Ingelström m fl (m) och Jonas Vikman (kd) är enligt följande.

Vi reserverar oss mot utbildningsnämndens beslut då vi yrkade att nämnden skulle besluta att

1. Överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen som svar på skrivelse från Mikael Söderlund (m).
2. Därutöver anföra:

Det är oerhört glädjande att utbildningsförvaltningen ställer sig bakom förslaget om försöksverksamhet med flexibel skolstart. Stockholms stad bör snarast ansöka hos regeringen om försöksverksamhet med vårintagning.

Vidare bör förberedelser vidtas så att de första eleverna kan erbjudas möjlighet att inleda sin skolgång redan till våren 2004.

Särskilt uttalande av Erik Nilsson m fl (s), Inger Stark (v) och Emilia Hagman (mp) är enligt följande.

Frågan om flexibel skolstart är intressant men innehåller en rad frågor som närmare bör belysas innan staden slutligen kan ta ställning till om en försöksverksamhet skall genomföras i Stockholm.

2003-01-08

Skrivelse till kommunstyrelsen angående flexibel skolstart

Skolans centrala uppgift är att varje elev ska ha rätt att utvecklas och lära sig så mycket som möjligt. Det är viktigt för varje enskild elevs trivsel och utveckling i skolan att eleven får utvecklas i sin egen takt. Ingen elev ska lämna skolan utan godkända betyg i basämnena. Om skolan ska lyckas med sin uppgift krävs en mer individualiserad undervisning.

Ett sätt är att erbjuda en mer flexibel skolstart, där elever kan börja skolan både vid höstterminen och vårterminens början. Det skulle sannolikt göra det lättare för många elever. Ett barn som är född sent på året kan då vänta att börja skolan till vårterminens början och ett barn som är född tidigt på året kan börja skolan en termin tidigare. I praktiken kan det skilja endast någon månad mellan barnen, men enligt det traditionella systemet med intagning endast på hösten skulle det skilja ett år mellan deras skolstart.

Med anledning av ovanstående förslår jag att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta;

- att initiera ett försök i en stadsdel med intagning av elever både vid höst- och vårterminens början.
- att de enskilda skolor i Stockholms stad som önskar skall få erbjuda sina elever en flexibel skolstart, vilket innebär att skolan har intagning både vid höst- och vårterminens början.

Mikael Söderlund (m)